

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Відокремлений структурний підрозділ
«Криворізький фаховий коледж Національного авіаційного університету»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник начальника коледжу
з навчально-методичної роботи

(підпис) Галина ДАНИЛІНА
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

« 30 » 08 2024 р.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

з навчальної дисципліни «Організація та планування діяльності підприємства»
(назва навчальної дисципліни)

спеціальності 073 «Менеджмент»
(код та назва спеціальності)

освітнього ступеня бакалавр

Кривий Ріг
2024

Методичні вказівки до виконання самостійної роботи для здобувачів освіти денної форми навчання з навчальної дисципліни «Організація та планування діяльності підприємства»,

(назва навчальної дисципліни)

складені на основі навчальної програми, затвердженої «30» 08 2024 р.

та навчального плану НБ/ТД-АД/03, ІД-073/24

затвердженого «30» 05 2024 р.

Укладач: викладач, к.е.н., спеціаліст вищої категорії Іщенко Людмила Федорівна
(посада, наук. ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

Методичні вказівки до виконання самостійної роботи обговорено на засіданні циклової комісії менеджменту, логістики та транспортної інфраструктури
(повна назва циклової комісії)

Протокол № 13
від «27» 08 2024 р.

Голова циклової комісії
Жданюк Надія СМІРНОВА
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

ПОГОДЖЕНО

Завідувач

навчально-методичного кабінету

Кольчак Марина КОЛЬЧАК
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

«27» 08 2024 р.

1 Пояснювальна записка

Із становленням змішаних економічних відносин в Україні важливого значення набуває опанування здобувачами освіти знань з організації та планування діяльності підприємства, яка є однією з базових економічних дисциплін, оскільки охоплює всі ключові розділи прикладної економіки, планування і ефективності господарювання на рівні основної структурної ланки суспільного виробництва, дає необхідну сукупність теоретичних і практичних знань з управління економікою підприємства на сучасному етапі її розвитку. Саме на це орієнтовані дані методичні вказівки, розроблені для самостійного вивчення дисципліни «Організація та планування діяльності підприємства» здобувачами вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент».

Організація та планування діяльності підприємства, як певна галузь знань і навчальний курс базується на пізнанні та свідомому використанні економічних законів і закономірностей функціонування і розвитку первинної ланки економічної системи. Цей предмет пізнання за змістом складають: складові елементи продуктивних сил суспільства, теорія і практика господарювання, формування і використання виробничого потенціалу, взаємодія усіх видів ресурсів, організація і ефективність господарської та інших видів діяльності підприємства.

Методичні вказівки мають сприяти глибокому засвоєнню здобувачами освіти положень і проблем курсу «Організація та планування діяльності підприємства», орієнтуючи їх на самостійне вивчення окремих питань.

2 Загальні методичні вказівки

Самостійна роботи з дисципліни «Організація та планування діяльності підприємства» спрямована на розширення знань здобувачів освіти стосовно проблемних питань розвитку виробничо-господарської діяльності підприємства, усвідомлення місця підприємства в народно-господарському комплексі держави, формування економічного мислення, розширення світогляду.

Виконання вказаних у даних методичних вказівках завдань передбачає самостійне їх вивчення здобувачами освіти, керуючись рекомендованими літературними джерелами.

3 Орієнтований тематичний план з тем, які винесені на самостійну роботу

№ розділу, теми	Назва розділу і теми	Кількість годин на самостійну роботу
1	2	
4 семестр		
Розділ 1 Основи економічної діяльності підприємства		
1.1	Теоретичні основи дисципліни «Організація та планування діяльності підприємства»	8
1.2	Основні фонди підприємства	8
1.3	Оборотні кошти підприємства	8
	Всього за розділом 1	24
Розділ 2 Ефективність роботи підприємства		
2.1	Трудові ресурси підприємства і їх використання	8
2.2	Витрати виробництва і собівартість продукції	4
2.3	Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	8
	Всього за розділом 2	24
Розділ 3 Планування діяльності підприємства		
3.1	Сутність планування діяльності підприємства	8
3.2	Планування операційної діяльності підприємства	8
3.3	Планування інвестиційної діяльності підприємства	9
	Всього за розділом 3	25
Всього за 4 семестр		69
Всього за навчальною дисципліною		69

4 Методичні вказівки до самостійної роботи

Розділ 1. Основи економічної діяльності підприємства

Тема 1.1. Теоретичні основи дисципліни «Організація та планування діяльності підприємства»

(1, 2, 3, 4, 5, 6)

Питання для самоконтролю:

1. Надайте визначення поняттю «підприємство».
2. Назвіть та охарактеризуйте синоніми поняття «підприємство».
3. Що таке місія підприємства?
4. Яким вимогам повинні відповідати цілі підприємства?
5. Назвіть та охарактеризуйте напрями діяльності підприємства.
6. Яким нормативно-правовим актом регулюється діяльність підприємств в Україні? Які його основні положення?
7. За яких умов відбувається створення підприємства?
8. Назвіть загальні принципи управління підприємством і права трудового колективу.
9. Як відбувається формування і використання майна підприємства?
10. Яке призначення статуту підприємства?
11. Які функції виконує колективний договір підприємства?
12. За якими ознаками класифікують підприємства?
13. Назвіть та розкрийте зміст основних класифікаційних груп підприємств.
14. Чим є структура підприємства?
15. Назвіть та охарактеризуйте основні види структур підприємства.
16. Що таке виробнича структура підприємства? З чого вона складається і що впливає на її побудову?
17. З яких елементів складається загальна структура підприємства?
18. Назвіть та охарактеризуйте види добровільних об'єднань підприємств.
19. Надайте характеристику інституціональним об'єднанням підприємств.

Тема 1.2. Основні фонди підприємства

(1, 2, 3, 4, 5, 6)

Питання для самоконтролю:

1. Назвіть, надайте характеристику та розкрийте взаємозв'язок засобів виробництва і виробничих фондів.
2. Розкрийте видову класифікацію основних фондів підприємства.
3. Який склад груп основних фондів підприємства?
4. Які умови впливають на формування технологічної структури підприємства?
5. Назвіть та охарактеризуйте види вартісної оцінки основних фондів підприємства.
6. Які особливості фізичного і економічного спрацювання основних фондів?
7. Назвіть та охарактеризуйте види фізичного спрацювання і техніко-економічного старіння засобів праці та форми їх усунення.
8. Що таке амортизація основних фондів?
9. Як розраховується амортизація основних фондів?
10. Які особливості методів нарахування амортизації?
11. Назвіть особливості та види розширеного відтворення основних фондів.
12. На основі яких показників відбувається визначення ефективності використання основних фондів?
13. Які особливості інтенсивного і екстенсивного оновлення основних фондів?

Тема 1.3. Оборотні кошти підприємства

(1, 2, 3, 4, 5, 6)

Питання для самоконтролю:

1. Надайте визначення поняттю «оборотні кошти».
2. Який елементний склад оборотних коштів підприємства?
3. Яка структура оборотних коштів підприємства?
4. Яке призначення нормування оборотних коштів підприємства?
5. Які оборотні кошти відносять до нормованих, а які до ненормованих? Чому?
6. Які методи використовуються для нормування оборотних коштів?
7. Як визначити норматив оборотних коштів у виробничих запасах? З яких елементів він складається?
8. Чим характеризується ефективність використання оборотних коштів підприємства?
9. Які показники визначають ефективність використання оборотних коштів підприємства? Як їх розраховують і яка їх сутність?
10. Назвіть та охарактеризуйте способи підвищення ефективності використання оборотних коштів підприємства

Розділ 2. Ефективність роботи підприємства

Тема 2.1. Трудові ресурси підприємства і їх використання

(1, 2, 3, 4, 5, 6)

Питання для самоконтролю:

1. Яка відмінність трудових ресурсів і персоналу підприємства?
2. На які групи поділяється персонал підприємства? Надайте їм характеристику.
3. Чим відрізняється професія і спеціальність?
4. Назвіть та охарактеризуйте групи працівників за рівнем кваліфікації.
5. Що таке кваліфікація?
6. Які фактори впливають на формування структур персоналу?
7. Чим є явочна, облікова і середньооблікова чисельність персоналу?
8. Як розрахувати резерв персоналу?
9. З якою метою проводиться планування трудових ресурсів підприємства?
10. Як розрахувати різні чисельність персоналу?
11. Яка мета кадрової політики підприємства?
12. За рахунок чого досягається кінцева мета кадрової політики підприємства?
13. Що таке система управління персоналом?
14. Назвіть та охарактеризуйте джерела набору персоналу.
15. Що так продуктивність праці?
16. Від чого залежить рівень продуктивності праці?
17. В яких показниках вимірюється рівень продуктивності праці? Надайте їм характеристику
18. Яка відмінність виробітку від трудомісткості?
19. Назвіть та надайте характеристику чинникам зростання продуктивності праці.
20. Що так оплата праці?
21. Які відмінності основної і додаткової заробітної плати?
22. Яке призначення тарифно-кваліфікаційного довідника?
23. Охарактеризуйте елементи тарифно-кваліфікаційного довідника.
24. Які особливості відрядної і почасової форми заробітної плати?
25. Назвіть та охарактеризуйте особливості систем оплати праці.
26. За які роботи передбачено доплати до заробітної плати?
27. За що передбачаються надбавки до заробітної плати?

Тема 2.2. Витрати виробництва і собівартість продукції

(1, 2, 3, 4, 5, 6)

Питання для самоконтролю:

1. Надайте визначення поняттю «собівартість продукції».
2. Які витрати включають до собівартості продукції?
3. Які витрати не мають прямого зв'язку з виробництвом?
4. Що таке загальні витрати, витрати на одиницю продукції, граничні витрати?
5. Які особливості прямих і непрямих витрат?
6. Надайте характеристику постійним і змінним витратам.
7. Що таке кошторис виробництва?
8. Які витрати включають у кошторис виробництва?
9. Що таке собівартість валової, товарної і реалізованої продукції? Який механізм їх розрахунку?
10. Надайте визначення поняттю «ціна».
11. Який зміст функцій ціни?
12. Назвіть та охарактеризуйте види цін.
13. Який механізм формування ціни?
14. Назвіть та охарактеризуйте методи ціноутворення.

Тема 2.3. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства

(1, 2, 3, 4, 5, 6)

Питання для самоконтролю:

1. Розкрийте зміст процесу формування і використання доходів підприємства.
2. Що таке грошові потоки?
3. Чим є операційна, основна, інвестиційна і фінансова діяльність підприємства?
4. Які види діяльності формують звичайну діяльність підприємства?
5. Що таке надзвичайна подія на підприємстві?
6. Розкрийте зміст класифікації доходів від звичайної діяльності підприємства.
7. Які види діяльності формують доходи від реалізації?
8. Як визначається виручка від реалізації продукції?
9. Як визначають реалізаційні ціни в плановому періоді?
10. Які особливості формування валового, і чистого доходу?
11. Надайте визначення поняттю «додатковий продукт».
12. Що таке прибуток підприємства?
13. Надайте характеристику прибутку як економічної категорії?
14. Розкрийте зміст процесу формування прибутку від реалізації продукції.
15. Який зміст механізму формування чистого прибутку підприємства?
16. На які цілі спрямовується сума прибутку?
17. На які цілі використовується нерозподілений прибуток?
18. Які особливості формування і використання резервного капіталу?
19. Яка економічна сутність рентабельності виробництва?
20. Які особливості розрахунку рентабельності?

Розділ 3. Планування діяльності підприємства

Тема 3.1. Сутність планування діяльності підприємства

(1, 2, 3, 4, 5, 6)

Питання до самоконтролю:

1. Яке призначення планування у діяльності підприємства?
2. З яких етапів складається процес планування?
3. На які питання повинно відповісти підприємство в процесі планування?
4. Які особливості директивного і індикативного планування?

5. Які відмінності перспективного, середньострокового і поточного планування?
6. Яке призначення стратегічного, тактичного і оперативно-календарного планування?
7. З яких етапів складається стратегічне планування?
8. На чому базується стратегічний план підприємства?
9. Яке призначення поточного плану підприємства?
10. Назвіть та розкрийте економічний зміст розділів поточного плану підприємства.
11. Який порядок розробки поточного плану підприємства?
12. Як відбувається організація планової роботи на підприємстві?

Тема 3.2. Планування операційної діяльності підприємства

(1, 2, 3, 4, 5, 6)

Питання для самоконтролю:

1. Що таке бізнес-план?
2. Які функції виконує бізнес-план?
3. Назвіть принципи складення бізнес-плану.
4. Яку інформацію має містити титульний аркуш бізнес-плану?
5. Які супровідні документи додаються до бізнес-плану?
6. Назвіть та охарактеризуйте основні розділи бізнес-плану.

Тема 3.3. Планування інвестиційної діяльності підприємства

(1, 2, 3, 4, 5, 6)

Питання для самоконтролю:

1. Надайте визначення поняттю «інвестиції».
2. Що таке інвестування і хто є його суб'єктами?
3. Назвіть та надайте визначення видам інвестицій.
4. Що таке капітальні вкладення?
5. Чим є валові капітальні вкладення? Що включають до їх складу?
6. На основі чого визначають необхідний обсяг інвестицій?
7. Назвіть та охарактеризуйте основні типи прямих іноземних інвестицій.
8. На основі яких показників відбувається визначення ефективності виробничих інвестицій?
9. Назвіть основні організаційно-економічні чинники підвищення ефективності використання капітальних вкладень.

5 Рекомендовані навчально-методичні матеріали

1. Веретенникова Г.Б., Томах В.В., Геращенко І.М. Планування та організація діяльності підприємства [Електронний ресурс]: навчальний посібник. – Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. – 210 с.
2. Гусєва О.Ю., Воскобоева О.В., Ромащенко О.С. Планування діяльності підприємств: навчальний посібник. – Київ: Державний університет телекомунікацій, 2020. – 135 с.
3. Економіка підприємства [Текст]: підручник / за заг. ред. Л.Г. Ліпич. – Луцьк: Вежа-Друк, 2021. – 768 с.
4. Економіка підприємства: підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. – Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. – 700 с.
5. Лисак О.І., Андрєєва Л.О., Болтянська Л.О. Економіка підприємства: навчальний посібник. – Мелітополь: Люкс, 2020. – 272 с.
6. Непрана А.В., Шевченко І.Ю. Економіка підприємства: Підручник: у 3 т. – Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2024, Т. 1, – 537 с.